

Έγγραφο συνόδου

A8-0280/2016

3.10.2016

ΣΥΣΤΑΣΗ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης-πλαίσου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή
(12256/2016 – C8-0401/2016 – 2016/0184(NLE))

Επιτροπή Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων

Εισηγητής: Giovanni La Via

Υπόμνημα για τα χρησιμοποιούμενα σύμβολα

- * Διαδικασία διαβούλευσης
- *** Διαδικασία έγκρισης
- ***I Συνήθης νομοθετική διαδικασία (πρώτη ανάγνωση)
- ***II Συνήθης νομοθετική διαδικασία (δεύτερη ανάγνωση)
- ***III Συνήθης νομοθετική διαδικασία (τρίτη ανάγνωση)

(Η ενδεικνυόμενη διαδικασία στηρίζεται στη νομική βάση που προτείνεται στο σχέδιο πράξης.)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ	5
ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ	6
ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ	10

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή (12256/2016 – C8-0401/2016 – 2016/0184(NLE))

(Έγκριση)

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη το σχέδιο απόφασης του Συμβουλίου (12256/2016),
 - έχοντας υπόψη την αίτηση έγκρισης που υπέβαλε το Συμβούλιο σύμφωνα με το άρθρο 192 παράγραφος 1 και το άρθρο 218 παράγραφος 6 δεύτερο εδάφιο στοιχείο α) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (C8-0401/2016),
 - έχοντας υπόψη τη Συμφωνία του Παρισιού, που εγκρίθηκε κατά την 21η Διάσκεψη των Μερών (COP21) της Σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την αλλαγή του κλίματος (UNFCCC), στο Παρίσι της Γαλλίας, το Δεκέμβριο του 2015,
 - έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Η πορεία μετά το Παρίσι: αξιολόγηση των συνεπειών της Συμφωνίας του Παρισιού - συνοδευτικό της πρότασης απόφασης του Συμβουλίου για την υπογραφή, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού η οποία συνήφθη βάσει της σύμβασης-πλαισίου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή» - COM(2016)0110
 - έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της 23ης και 24ης Οκτωβρίου 2014,
 - έχοντας υπόψη ότι στις 6 Μαρτίου 2015 υποβλήθηκαν από την Λετονία και την Ευρωπαϊκή Επιτροπή στην UNFCCC οι Εθνικά Καθορισμένες Προθέσεις Συνεισφοράς (INDC) της ΕΕ και των κρατών μελών της,
 - έχοντας υπόψη το άρθρο 99 παράγραφος 1 πρώτο και τρίτο εδάφιο, το άρθρο 99 παράγραφος 2, καθώς και το άρθρο 108 παράγραφος 7 του Κανονισμού του,
 - έχοντας υπόψη τη σύσταση της Επιτροπής Περιβάλλοντος, Δημόσιας Υγείας και Ασφάλειας των Τροφίμων (A8-0280/2016),
1. εγκρίνει τη σύναψη της Συμφωνίας του Παρισιού·
 2. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει τη θέση του Κοινοβουλίου στο Συμβούλιο, στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και στα κοινοβούλια των κρατών μελών και στα Ηνωμένα Έθνη.

ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΙΤΙΟΛΟΓΗΣΗ

για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της Σύμβασης-πλαίσιο των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή

Ιστορικό

Η συμφωνία του Παρισιού αποτελεί ορόσημο ιστορικής σημασίας για την καταπολέμηση της κλιματικής αλλαγής και για την πολυμερή συνεργασία. Αποτελεί δε μια φιλόδοξη, ισορροπημένη, δίκαιη και νομικά δεσμευτική συμφωνία. Η έγκριση της Συμφωνίας και οι συνολικές ανακοινώσεις, πριν από τη λήξη της COP21, εθνικά καθορισμένων προθέσεων συνεισφοράς (INDC) από 187 συμβαλλόμενα μέρη αποτέλεσαν αποφασιστικά σημεία καμπής προς την ολοκληρωμένη και συλλογική δράση σε παγκόσμιο επίπεδο και, όταν εφαρμοστεί, η Συμφωνία θα επισπεύσει οριστικά και αμετάκλητα τη μετάβαση σε μια κλιματικά ανθεκτική και ουδέτερη παγκόσμια οικονομία. Η παγκόσμια αυτή δράση έχει ως σκοπό να επαναφέρει τον κόσμο στην ορθή πορεία για να αποφευχθεί μια επικίνδυνη αλλαγή του κλίματος. Η Συμφωνία αναγνωρίζει ότι θα πρέπει όσο το δυνατόν συντομότερα να καθοριστεί παγκόσμιο ανώτατο όριο για τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου και ότι θα πρέπει να επιτευχθεί κλιματική ουδετερότητα κατά το δεύτερο ήμισυ του τρέχοντος αιώνα. Η Συμφωνία του Παρισιού περιλαμβάνει τα ακόλουθα καίρια στοιχεία:

- καθορίζει μακροπρόθεσμο στόχο παγκόσμιας κινητοποίησης για να περιοριστεί η αύξηση της θερμοκρασίας του πλανήτη σε επίπεδα σαφώς χαμηλότερα των 2°C πάνω από τα επίπεδα της προβιομηχανικής εποχής - και για να συνεχιστούν οι προσπάθειες περιορισμού της αύξησής αυτής σε 1,5°C. Ο επιδιωκόμενος στόχος του 1,5°C συμφωνήθηκε για να ενισχυθούν οι προσπάθειες και για να δοθεί έμφαση στις ανησυχίες των πλέον ευάλωτων χωρών που ήδη υφίστανται τον αντίκτυπο της αλλαγής του κλίματος.

- απευθύνει εξάλλου προς όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη, τους επενδυτές, τις επιχειρήσεις, την κοινωνία των πολιτών και τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής το σαφές μήνυμα ότι η παγκόσμια μετάβαση σε καθαρή ενέργεια είναι πλέον γεγονός και ότι οι πόροι πρέπει να αντλούνται από άλλες πηγές εκτός των ορυκτών καυσίμων· δεδομένου ότι υφίστανται επί του παρόντος 189 εθνικά προγράμματα για το κλίμα που καλύπτουν 98% περίπου όλων των εκπομπών, η αντιμετώπιση της αλλαγής του κλίματος έχει μετατραπεί πλέον σε πραγματικά παγκόσμια προσπάθεια. Χάρη στη Συμφωνία του Παρισιού η δράση των λίγων έχει μετατραπεί σε δράση όλων.

- παρέχει δυναμικό μηχανισμό για την αξιολόγηση της κατάστασης και τη μακροπρόθεσμη ενίσχυση των επιδιωκόμενων στόχων. Από το 2023, τα μέρη θα συναντώνται ανά πενταετία στο πλαίσιο μιας «παγκόσμιας αποτίμησης της κατάστασης» για να εξετάζουν την πρόοδο που σημειώνεται ως προς τη μείωση των εκπομπών, την προσαρμογή και την υποστήριξη που παρέχεται και λαμβάνεται ενόψει της επίτευξης των μακροπρόθεσμων στόχων της Συμφωνίας.

- τα μέρη έχουν νομικά δεσμευτική υποχρέωση να λάβουν εσωτερικά μέτρα μετριασμού, με σκοπό την επίτευξη των στόχων των συνεισφορών.

- δημιουργεί ενισχυμένο δίκτυο διαφάνειας και λογοδοσίας, που προβλέπει μεταξύ άλλων ότι

όλα τα συμβαλλόμενα μέρη υποβάλλουν ανά διετία καταλόγους απογραφής των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου και όλες τις πληροφορίες που είναι απαραίτητες για την παρακολούθηση της προόδου τους, μια τεχνική μελέτη πραγματογνωμόνων, μια εποικοδομητική, πολυμερή εξέταση της προόδου και του μηχανισμού που ακολουθούν για να διευκολύνουν την εφαρμογή και να προωθούν τη συμμόρφωση.

- προβλέπει φιλόδοξη δέσμη μέτρων αλληλεγγύης, με κατάλληλες διατάξεις σχετικά με την χρηματοδότηση για το κλίμα και την αντιμετώπιση αναγκών οι οποίες συνδέονται με την προσαρμογή αλλά και με τις απώλειες και ζημίες που οφείλονται σε διάφορες αρνητικές επιπτώσεις της αλλαγής του κλίματος. Με στόχο την προώθηση της ατομικής και της συλλογικής δράσης για την προσαρμογή, η Συμφωνία του Παρισιού καθορίζει για πρώτη φορά έναν παγκόσμιο στόχο που αποβλέπει στην ενίσχυση της ικανότητας και της ανθεκτικότητας και στη μείωση της τρωτότητας στην κλιματική αλλαγή. Σε διεθνές επίπεδο, ενθαρρύνει την ευρύτερη συνεργασία μεταξύ μερών για την ανταλλαγή επιστημονικών γνώσεων σχετικά με την προσαρμογή καθώς και πληροφοριών για πρακτικές και πολιτικές.

Η θέση του εισηγητή

Ο εισηγητής επικροτεί το σχέδιο πρότασης της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας του Παρισιού, και πιστεύει ότι αυτή παρέχει την αναγκαία βάση για τη σύναψη της Συμφωνίας αυτής από την ΕΕ και τα κράτη μέλη της. Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της εξέφρασαν την πρόθεσή τους να ενεργούν από κοινού στο πλαίσιο της Συμφωνίας του Παρισιού, πρόθεση η οποία αναφέρεται στο άρθρο 4 παράγραφος 18 της Συμφωνίας αυτής. Η Ένωση και τα κράτη μέλη της έχουν, ως εκ τούτου, κοινή ευθύνη για την προετοιμασία, την επικοινωνία και την τήρηση των διαδοχικών εθνικά καθορισμένων προθέσεων συνεισφοράς (INCD) που προτίθενται να υλοποιήσουν καθώς και για την λήψη εσωτερικών μέτρων μετριασμού. Ως πρώτο βήμα, η Επιτροπή και το Συμβούλιο υπέγραψαν, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και όλων των 28 κρατών μελών, τη Συμφωνία του Παρισιού κατά την υψηλού επιπέδου τελετή υπογραφής που έλαβε χώρα στη Νέα Υόρκη στις 22 Απριλίου 2016.

Η συμφωνία του Παρισιού θα τεθεί σε ισχύ την τριακοστή ημέρα από την ημέρα κατά την οποία τουλάχιστον 55 συμβαλλόμενα μέρη στη Σύμβαση, στα οποία αντιστοιχεί τουλάχιστον το 55% των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε παγκόσμιο επίπεδο, θα έχουν καταθέσει τις πράξεις επικύρωσης, αποδοχής, έγκρισης ή προσχώρησης στον ΟΗΕ. Στις 29 Ιουνίου 2016, 178 κράτη είχαν υπογράψει τη Συμφωνία του Παρισιού, και 19 κράτη είχαν καταθέσει πράξεις για την επικύρωσή της, αριθμός που αντιστοιχεί συνολικά σε 0,18% των συνολικών εκπομπών αερίων θερμοκηπίου σε παγκόσμιο επίπεδο. Υπάρχει ένα ολοένα και διογκούμενο διεθνές ρεύμα υπέρ του να τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία του Παρισιού εντός του 2016. Αναφέρουμε λόγω χάρη τη διακήρυξη των ηγετών που εγκρίθηκε στη σύνοδο κορυφής της G7 στην Ise-Shima της Ιαπωνίας, στις 26-27 Μαΐου 2016, με την οποία καλούνται όλα τα συμβαλλόμενα μέρη να καταβάλουν προσπάθειες για να τεθεί σε ισχύ η συμφωνία του Παρισιού το 2016,

Ο εισηγητής πιστεύει ότι θα ήταν αδιανόητο να τεθεί σε ισχύ η Συμφωνία του Παρισιού χωρίς την υπογραφή της ΕΕ, δεδομένου του ηγετικού ρόλου της ΕΕ στην καταπολέμηση της αλλαγής του κλίματος, του ρόλου της στο Πρωτόκολλο του Κιότο και τις αδιάκοπες προσπάθειές της για μια μεταγενέστερη παγκόσμια συνθήκη. Ο εισηγητής παροτρύνει, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο και τα κράτη μέλη να προβούν στα αναγκαία διαβήματα για να

ολοκληρώσουν την ενωσιακή και την εθνική τους διαδικασία επικύρωσης το αργότερο έως το τέλος του 2016.

Η ΕΕ και τα κράτη μέλη της υπήρξαν οι πρώτες σημαντικές οικονομίες που ανακοίνωσαν, στις 6 Μαρτίου 2015, τις Εθνικά Καθορισμένες Προθέσεις Συνεισφοράς τους (INDC), στις οποίες λαμβάνεται υπόψη το πλαίσιο πολιτικής για το κλίμα και την ενέργεια για το 2030, το οποίο καθορίστηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2014. Η ΕΕ έχει καθορίσει φιλόδοξο στόχο μείωσης των εγχώριων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου κατά τουλάχιστον 40% έως το 2030. Έκτοτε, η ΕΕ και τα κράτη μέλη της έχουν ήδη δεσμευθεί ότι θα επιτύχουν το στόχο αυτό που αφορά τις προσπάθειες μείωσης των εκπομπών κατά την περίοδο 2020-2030. Ο εισηγητής πιστεύει, ως εκ τούτου, ότι η διαδικασία επικύρωσης από την ΕΕ πρέπει να αποδεσμευθεί από τις τρέχουσες και προσεχείς νομοθετικές δράσεις προκειμένου να τεθεί σε εφαρμογή ο στόχος της μείωσης των εκπομπών αερίων κατά τουλάχιστον 40%.

Συμπέρασμα

Ο εισηγητής θεωρεί ότι η απόφαση της επικύρωσης σχετικά με τη σύναψη της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της UNFCCC θα στείλει ισχυρό μήνυμα και θα αναδείξει τον ηγετικό ρόλο της ΕΕ και των κρατών μελών της αλλά και τις ακαταπόνητες προσπάθειές τους για να αντιμετωπιστεί σε διεθνές επίπεδο η αλλαγή του κλίματος. Επιπλέον, η εφαρμογή της Συμφωνίας του Παρισιού θα συμβάλει σε κρίσιμο βαθμό στις παγκόσμιες προσπάθειες αντιμετώπισης της αλλαγής του κλίματος. Για τους λόγους αυτούς, ο εισηγητής θεωρεί την επίσημη θέση σε ισχύ της Συμφωνίας του Παρισιού σημαντικότερη προτεραιότητα για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Καλεί, ως εκ τούτου, το Συμβούλιο να προβεί σε όλα τα απαραίτητα διαβήματα προκειμένου να καθορίσει, όσο το δυνατόν συντομότερα, την οριστική του θέση ως προς την επικύρωση της Συμφωνίας του Παρισιού, παράλληλα με τις εθνικές διαδικασίες επικύρωσης στα κράτη μέλη, και τούτο για να ολοκληρωθεί η διαδικασία επικύρωσης από την ΕΕ και να κατατεθούν οι πράξεις επικύρωσης στον ΟΗΕ πριν από το τέλος του 2016.

Δεδομένων των ανωτέρω, ο εισηγητής συνιστά στην αρμόδια επιτροπή και στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο να εγκρίνουν την πρόταση της Επιτροπής για απόφαση του Συμβουλίου χωρίς περιττή καθυστέρηση.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΤΗΣ ΑΡΜΟΔΙΑΣ ΕΠΙ ΤΗΣ ΟΥΣΙΑΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

Τίτλος	Απόφαση του Συμβουλίου για τη σύναψη, εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, της Συμφωνίας του Παρισιού που εγκρίθηκε στο πλαίσιο της σύμβασης-πλαίσιου των Ηνωμένων Εθνών για την κλιματική αλλαγή
Έγγραφο αναφοράς	12256/2016 – C8-0401/2016 – COM(2016)0395 – 2016/0184(NLE)
Ημερομηνία διαβούλευσης / αίτησης έγκρισης	30.9.2016
Επιτροπή αρμόδια επί της ουσίας Ημερομ. αναγγελίας στην ολομέλεια	ENVI
Εισηγητές Ημερομηνία ορισμού	Giovanni La Via 15.6.2016
Εξέταση στην επιτροπή	1.9.2016
Ημερομηνία έγκρισης	3.10.2016
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+ : 54 - : 3 0 : 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Margrete Auken, Pilar Ayuso, Zoltán Balczó, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Soledad Cabezón Ruiz, Nessa Childers, Miriam Dalli, Jørn Dohrmann, Stefan Eck, Eleonora Evi, Karl-Heinz Florenz, Francesc Gambús, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, György Hölvényi, Jean-François Jalkh, Karin Kadenbach, Giovanni La Via, Norbert Lins, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Frédérique Ries, Annie Schreijer-Pierik, Estefanía Torres Martínez, Nils Torvalds, Damiano Zoffoli
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Mark Demesmaeker, Linnéa Engström, Fredrick Federley, Eleonora Forenza, Elena Gentile, Esther Herranz García, Jan Huitema, Merja Kyllönen, Joëlle Mélin, Sirpa Pietikäinen, Gabriele Preuß, Christel Schaldemose, Jasenko Selimovic, Bart Staes, Tom Vandenkendelaere
Αναπληρωτές (άρθρο 200, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Tiziana Beghin, José Bové, Jude Kirton-Darling, Olle Ludvigsson, Igor Šoltés
Ημερομηνία κατάθεσης	3.10.2016